Збераганчы і Павялічыць

Дзедзіч

ІНФАРМАЦЫЙНА-АНАЛІТЫЧНЫ БЮЛЕТЭНЬ

№1 (79) • СТУДЗЕНЬ 2013

Увага!

Спадзяемся, вакацыі ў чытачоў "Дзедзіча" прайшлі запамінальна! Жадаем поспехаў у новым семестры!

ПАРТИЗАНСКИЙ СТРИТ-АРТ

Партизанинг – новое явление в культуре на стыке уличного искусства и социальной активности. Его основная цель – влияние на сознание горожан и акцентирование внимания на проблемах, с которыми простые жители сталкиваются ежедневно.

15 января в Бресте побывал известный российский уличный художник Игорь Поносов. Он читал лекцию о том, как улучшить внешний облик города и, что логично, поднять настроение его жителям – исключительно своими силами. Послушать программиста по специальности и альтруиста по жизни собралась брестская молодежь.

Игорь утверждает: он – партизан, что в современном контексте трактуется как человек, улучшающий город. Этакий Зорро на велосипеде, в руках которого не шпага, а кисточка или отвертка. Этому безвестному герою небезразлична судьба любимых улиц, поэтому он не ленится во время прогулок отмечать на карте места, где бы не мешало поставить лавочку или установить пешеходный переход. И тут же пример: жители одного из московских микрорайонов обратились к властям с просьбой установить пешеходный переход возле школы. Никакой реакции. Тогда Игорь с единомышленниками сымитировали такой переход. За одну ночь они нарисовали соответствующие дорожные знаки и закрепили их на деревья, а на проезжей части «поселили» зебру. Автомобилисты не замечали подвоха и покорно пропускали детвору, спешащую в школу. А вот гаишники оказались более внимательными: буквально через пару дней самодельные знаки они заменили официальными.

«Первой попыткой сделать что-то полезное, – рассказывает И. Поносов, – *была доска для рисования с маркером, которую я прикрепил в лифте подъезда, в котором жил»*. Парень заметил, что многие соседи не знали друг друга, поэтому не общались, даже не здоровались. Это создавало пусть и едва ощутимый, но дискомфорт. Доска стала анонимной площадкой, где любой мог задать вопрос, поделиться хорошей новостью или что-то предложить. Пространство для диалога было определено верно: лифтом пользовалось большинство жильцов, поэтому после первых претензионных высказываний в адрес некультурных граждан посыпались поздравления с праздниками и… приглашения кататься на велосипедах! Кстати, проект в таком же направлении придумала пражский фотограф Катерина Седа. Она сделала серию снимков спального района чешской столицы и разместила соответствующие принты на майках. Потом майки отправила почтой случайно выбранным жителям этого района якобы от других, тоже случайно выбранных соседей. Удивленные подарку люди звонили по указанным телефонам с благодарностями, выясняли абсолютную непричастность адресантов, знакомились, дружились и – наконец встретились на заключительной фотовыставке Катерины.

Урбанизация – это не только рост промышленности и населения в городах, это еще и упрощение отношения к месту, где мы проживаем свою жизнь. Желая получать от города максимум комфорта, мы при этом ничего не даем взамен. А ведь быть так называемым перепланировщиком города и просто, и интересно: обвязать цветными нитками дерево, «нарядить» яркими цветами колонны урн или столбов, «одеть» в картины фасад дома или забор, которым обнесли стройку. Все просто: красота вокруг рождает красоту внутри. И это состояние укореняется с мыслью, что «и я внес вклад» в создание пестрой стрит-мозаики.

«Вечерний Брест»

У НУМАРЫ:

АДНЫМ РАДКОМ

СТЫХІЙНЫ МІТЫНГ НА ПРАДПРЫЕМСТВЕ «ДЫВАНЫ БРЭСТА»

Яго зладзілі працаўнікі гэтага прадпрыемства ў прысутнасці новага кіраўніка канцэрна “Беллегпрам” Міхаіла Сучкова, які прыехаў у Брэст, каб азнаёміцца са станам спраў на адным з самых праблемных аб’ектаў канцэрна.

Каля прахадной ААТ “Дываны Брэста” сабраліся некалькі дзясяткаў жанчын, якія тут працуюць, каб выказаць незадаволенасць сваімі заробкамі і ўвогуле цяперашняй сітуацыяй на прадпрыемстве. У шмат якіх цэхах працоўны тыдзень складаецца з двух-трох дзён, а рабочым іншым разам прапануюць сысці ў вымушаны адпачынак.

Што тычыцца заробкаў, дык яны складаюць ад 300 да 500 тысячаў рублёў. У пацверджанне сваіх слоў рабочыя дэманстравалі старшыні канцрэна “Беллегпарм” свае рахункавыя лісты.

Удзельнікі стыхійнай акцыі выказалі недавер кіраўніцтву “Дываноў Брэста”, бо не адчуваюць перамен да лепшага: асноўная вытворчасць прадпрыемства фактычна спынена на працягу апошніх дзевяці месяцаў, у той жа час адміністрацыя робіць рамонт свайго будынку і ўтрымлівае без скарачэнняў увесь склад інжынерна-тэхнічных работнікаў.

spring96.org

БЕЛАРУСКІ ДОМ У ПРАЗЕ

Беларускі дом у Празе атрымаў афіцыйную рэгістрацыю ў Міністэрстве ўнутраных спраў Чэхіі.

Як паведамляе прэс-служба Беларускага дома, рэгістрацыя дазваляе пачаць перамовы з чэшскімі дзяржаўнымі ўстановамі, гарадской адміністрацыяй, грамадскімі інстытутамі і наладзіць супрацоўніцтва з імі.

Рашэнне аб стварэнні Беларускага дома ў Празе было прынята ў лістападзе 2012 года па выніках першага пасяджэння беларускіх арганізацый, зарэгістраваных у Чэхіі.

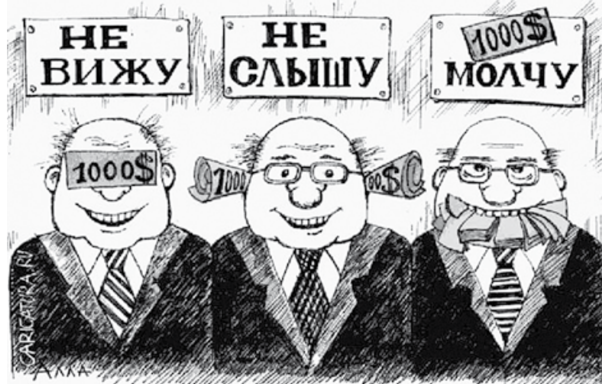
Мяркуецца, што Беларускі дом у Празе будзе выконваць функцыю «альтэрнатыўнай амбасады Беларусі» і стане праваабарончым і інфармацыйным цэнтрам для беларусаў у Чэхіі.

spring96.org

УВОЛЬНЯТЬ ЧИНОВНИКОВ

КАК ПУГАТЬ ВОРОН

На прошедшем 11 января совещании у президента по вопросу сокращения государственного аппарата была озвучена примерная цифра чиновников, которые подлежат сокращению.

Оптимизация в госорганах Беларуси затронет 13 тысяч госслужащих. Между тем, за потенциально увольняемых вступился сам Александр Лукашенко. Он отметил, что сокращаемые работники не будут уволены одномоментно «на улицу», а в течение примерно полугода смогут найти себе новую работу.

Да, вряд ли президент будет портить статистику «социального государства» с чуть ли не самым низким уровнем безработицы в мире. Вопрос, куда устроить этих людей на работу?

Руководитель Аналитического центра «Стратегия» Леонид Заико в интервью корреспонденту сайта «Товарищ.online», высказал мнение, что никаких проблем с трудоустройством на работу чиновников не будет: «По меткому выражению советского партийного и государственного деятеля Анастаса Микояна, увольнять чиновников – это пугать ворон. Их спугнули с дерева, они покружились-покружились, и на то же дерево уселись. Примерно такая же ситуация с чиновниками будет и у нас».

Из истории советской бюрократии, вспоминает Заико, у советских руководителей было три варианта трудоустройства. Первый вариант – политический, то есть посты в администрациях и правительстве. Второй – хозяйственный, сейчас это концерны и министерства. И третий, то, что в советские времена называли «кладбищем» - профсоюзы и тому подобные организации. «С советских времен у нас мало что изменилось. И я не удивлюсь, что часть «политических» функционеров из Администрации президента и правительства перейдет на «хозяйственные» должности. У нас появится много менеджеров, маркетинговых служб, пиар-отделов и пресс-служб в концернах и министерствах с бывшими номенклатурщиками звена «чуть повыше», -прогнозирует Заико.

Кроме того, отметил эксперт, власть создала замечательный способ трудоустройства чиновников на любом предприятии и в любой структуре. «Резерв таких вакансий, как заместители по идеологической работе, у нас на предприятиях просто огромен».

Как считает экономист, одновременно это решает и проблему, как выразился Лукашенко, «недопустимо низкой зарплаты у госслужащих». «Это просто никакая зарплата. У нас некоторые руководители предприятий, сидящие на дотациях, или же руководители, которые, как в народе говорят, вообще лыка не вяжут, получают под 20 миллионов рублей и еще премии себе начисляют. А госслужащие, которые работают, и половины того не имеют. Недопустимо низкая зарплата», - заявил на совещании Лукашенко.

«Заместитель директора получает зарплату примерно в размере 90% от директорской, даже если это замдиректора по идеологической работе. То есть, можно пойти на какой-нибудь гиблый завод, и если зарплата у директора там 20 миллионов, то получится миллионов 18», - считает Заико.

Ну а в Россию и другие сопредельные страны, на зарплату в 4–5 раза большую, чем сегодняшняя, поедут, по мнению Заико, «самые молодые и самые умные».

По расчетам Министерства финансов, годовая экономия по фонду оплаты труда, вызванная сокращением госаппарата, составит 1 трлн. рублей в текущих ценах (120 миллионов долларов США). Однако, если чиновники пересядут на шею дотируемых предприятий, то об этой экономии средств можно просто забыть. Ведь предприятия все равно дотируются из бюджета.

Паводле: belaruspartisan.org

МАЛАДЫ БІЗНЭСОВЕЦ

Марыш адчыніць маленькі свечачны заводзік, але не ведаеш, з чаго пачаць? Чытай парады маладых людзей, якія не пабаяліся асаблівасцяў мясцовага капіталізму. Бізнесовец – гэта гучыць горда, а галоўнае – цалкам рэальна.

КІРЫЛ БУДОЎСКІ, УЛАДАЛЬНІК І ДЫРЭКТАР КАВЯРНІ «ЗЕРНО»

– Перад тым як пачынаць справу, трэба абавязкова распрацаваць дакладны канцэпт таго, што вы збіраецеся рабіць. Разабрацца, што гэта будзе за кавярня, у чым яе сэнс, што яна дасць людзям. Калі самім складана – звяртайцеся да дасведчанага чалавека.

Добра, калі кавярня размяшчаецца не ў жылым доме, інакш трэба старацца пасля змены ціха і акуратна ўсё зачыніць.

Таксама памятайце: калі вы задумалі залу без афіцыянтаў, трэба будзе вельмі хутка ўсіх абслугоўваць. Прыйдзецца пабудаваць сістэму, пры якой усе могуць дапамагаць адно аднаму.

Давядзецца ўсе справы рабіць па чарзе: хтосьці будзе прымаць замовы, хтосьці варыць каву, хтосьці накладваць пірагі.

Кавярня – гэта месца, куды прыходзяць паразмаўляць, выпіць чаго-небудзь, пад'есці, таму не захапляйцеся асабліва правядзеннем канцэртаў і семінараў. Для такіх падзеяў патрэбная вялікая прастора, яны могуць і антырэкламу зрабіць, бо прыйдзе шмат людзей, і ўсе проста фізічна не змесцяцца. Тое ж і з закрытымі імпрэзамі: лепш іх не праводзіць, бо наведнікі заўсёды павінны мець магчымасць выпіць кубачак гарбаты або кавы і пад'есці.

НІКІТА ШАРОЎ, УЛАДАЛЬНІК КРАМЫ РАЗВІВАЛЬНЫХ ЦАЦАК SKILLTOYS

– Усё пачалося з таго, што гады тры таму я захацеў набыць сабе ё-ё, аднак высветлілася, што ў Беларусі знайсці гэтую цацку немагчыма.

Я вырашыў адчыніць сваю краму з ё-ё ды іншымі развівальнымі цацкамі – рэалізацыя заняла год.

Каб не паўтараць маіх памылак, не вядзіцеся на рэкламу левых хахляцкіх кампаній з freelance.ru – яны паабяцаюць зрабіць сайт за 700 даляраў, а напрыканцы дашлюць шаблон, які можа любы першакласнік зляпіць. І нічога ад іх не даб'ешся.

Тавар я набываў у Маскве – у кампаніі «Гіраскоп» закупіўся на $ 400 цацкамі кшталту ё-ё, кендамаў, пэнспінаў і г.д. Было складана ўзімку па Маскве з вялізнымі скрынямі перамяшчацца.

Мясцовыя ставіліся вельмі прыязна, у аўтобусах з турнікетамі дапамагалі прайсці: «О, бульбашы прыехалі!» У цягніку з-за валізак ледзь не асобны квіток прымушалі набываць. Цяпер езджу на машыне, дзякуй богу.

Добрая рэклама – палова поспеху, яе трэба як мага больш. Не давярайце часопісам: калі з іх тэлефануюць і прапаноўваюць табе рэкламу – гэта шыла.

Рэкламу трэба шукаць самому, каб яна была танная і ў незвычайных месцах. Добра мець рэкламу на станцыі метро: напрыклад, у мяне першага была рэклама на «Кастрычніцкай» на эскалатары і на падлозе, каштавала гэта $ 50 на месяц.

СЯРГЕЙ І ЗОЯ ЧАРНЯК, УЛАДАЛЬНІКІ ХОСТЭЛА VIVA

– З размяшчэннем хостэла абавязкова арыентуйцеся на цэнтр, каб чалавеку з іншага горада не прыйшлося вас доўга шукаць. Цяпер мы месцімся на вул. Жукоўскага, 4, гэта 10 хвілін пешшу да вакзала – і тое скардзяцца, што далёка.

Не вядзіцеся на прыватны катэдж – з памяшканнем у шматпавярхоўцы будзе прасцей.

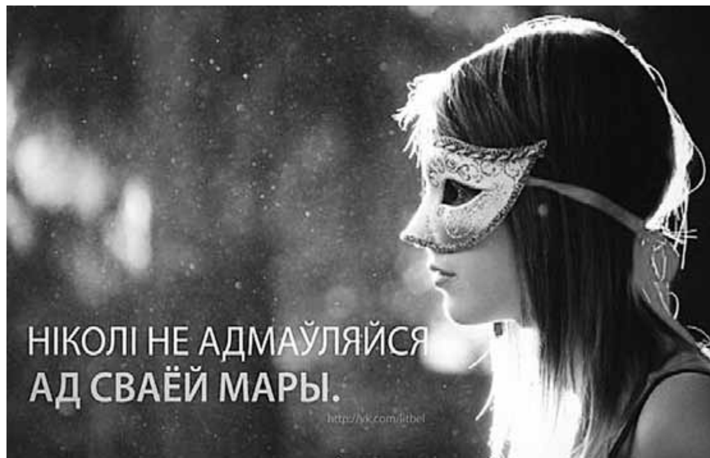
Варта абзавесціся працёкавымі воданагравальнікамі, каб вашыя пастаяльцы мелі магчымасць карыстацца гарачай вадой нават падчас яе сезоннага адключэння.

Для паспяховага існавання хостэла ў інфармацыйнай прасторы хапае суполкі «Вконтакте» і кантэкстнай рэкламы. Зразумела, трэба мець свой сайт. А вось урачысты банкет у гонар адкрыцця – проста пшык! Гэта імпрэза для людзей, якія патусяць, паядуць і сыдуць. І забудуць пра твае існаванне.

Апошнія два месяцы мы тэсцім рэкламу на чыгуначным вакзале, у пераходзе. Першы месяц рэклама мела поспех – аднак аўдыторыя, якая там ходзіць, збольшага шукае гасцініцу.

Народ тэлефануе і пытае, ці ёсць у нас аднапакаёвыя нумары – людзі сярэдняга і старэйшага ўзросту не разумеюць, што такое хостэл.

Будзьце асцярожныя з імпрэзамі ў хостэле, бо галоўная ваша задача – камфортнае жыццё людзей, а не арганізацыя канцэртаў. Дый некаторыя пастаяльцы могуць банальна скардзіцца на шум.

Таксама трэба вялікую ўвагу надаваць падбору персаналу, каб не займець у якасці адміністратара студэнтку, якая будзе сварыцца з кліентамі проста ў хостэле.

Бухгалтэрыяй, дакументацыяй мы займаемся самі. Зарэгістравацца было нескладана – статутны капітал у Беларусі можа складаць $ 1000, можа дзесяць рублёў. З падатковай у нас ніякіх праблемаў не было – там працуюць адэкватныя людзі.

Паводле: 34mag.net

АДНЫМ РАДКОМ

ХУЛІГАНЫ ЗБІЛІ ІНВАЛІДА Ў МІНСКІМ МЕТРО

Ён прасіў маладога чалавека саступіць месца, бо яму было цяжка стаяць. У адказ 40-гадовага мінчука збілі.

Як паведамляе сталічная міліцыя, здарэнне адбылося другога студзеня.

Інвалід першай групы быў у суправаджэнні сваёй маці. У адказ на просьбу саступіць месца мужчына спачатку пачуў ад хлопца і дзяўчыны, якая сядзела побач, нецэнзурную лаянку.

Калі інвалід ужо адыходзіў, хуліган са сваім сябрам накінуліся на яго і некалькі хвілінаў збівалі: наносілі ўдары рукамі і нагамі, у тым ліку ў твар. Пакінуўшы збітага мужчыну на падлозе вагона, два хлопцы і дзяўчына выйшлі на станцыі «Плошча Перамогі».

Ужо праз некалькі гадзінаў пасля распаўсюду міліцыяй фота і відэа падазраваных, удалося знайсці іх старонкі ў адной з сацсетак.

Па справе аб збіцці ў метро інваліда апыталі 12 чалавек, пра гэта паведаміў афіцыйны прадстаўнік упраўлення Следчага камітэта па Мінску Аляксандр Герасімаў.

Сведкі пацвердзілі, што падазраваны ўдзельнічаў у збіцці інваліда. «Аднак карціна па справе недастатковая. Не хапае самага галоўнага — паказанняў пацярпелага. Ён пакуль не здольны гаварыць», — цытуе словы Герасімава партал tut.by.

Сам жа падазраваны расказвае сваю версію: «Я не п'ю, як напісалі ў інтэрнэце, што мы п'яныя былі. Гэта ўсё трызненне. Я і на Новы год не піў, і наогул не п'ю.

На «Кастрычніцкай» зайшоў гэты мужчына. Наступіў мне на нагу. Я паглядзеў на яго. Не было ніякіх думак, біць яго. Я зняў слухаўку, ён мне кажа: «Саступі месца». Ні калі ласка, нічога... У не вельмі ветлівай форме. Я сказаў: «Няма месца». Ён тады сказаў Крысціне: «Саступі месца». Я ёй кажу: «Сядзі».

Ён схапіў мяне за твар. Шапку мне на вочы нацягнуў, потым яе наогул зняў. У твар мне ўчапіўся. Ну, я ўстаў, ўдарыў. Я яго ўдарыў пасля таго, як ён учапіўся мне ў твар, раздрапаў твар.

Тое, што ён некалькі хвілін ляжаў на падлозе, і мы яго збівалі, гэта няпраўда. Усё было секунд 15. Ён ехаў з маці, мяне адцягнуў мужчына, а мой брат спрабаваў адцягнуць яго. Усё, нас расцягнулі, і ўсё на гэтым».

Гэтая гісторыя адзначылася шырокім рэзанансам у беларускім грамадстве. Большасць каментароў карыстальнікаў байнэта зводзяцца да аднаго простага пытання - «А дзе былі астатнія пасажыры? Чаму ніхто не заступіўся і не дапамог?» Як адказала на пытанне Еўрарадыё дзяўчына, што была разам с хлопцамі: «Яны [пасажыры] не звярталі ўвагі. Усе паадварочваліся — мы ні пры чым. Быццам, усё за сябе хваляваліся».

Паводле: euroradio.fm

РЕВОЛЮЦИЯ ЛУЧШЕ ВОЙНЫ

Война и революция - два способа разрешения острых непримиримых экономических разногласий между заинтересованными межгосударственными или внутри государственными общественными образованиями, осуществляемые посредством вооруженного насилия и ценой жизней.

Война – это конфликт между политическими группировками внутри одной страны или между несколькими отдельными государствами, чаще всего за территорию или за предметы, составляющие большую материальную ценность.

Что такое война разъяснять не стоит. Наша страна, к сожалению, неоднократно переживала это за счет миллионных жертв населения и огромного урона материальным и культурным ценностям.

Однако, если обратиться к понятию революции, следует отметить, что оно относится не только к общественной и политической деятельности человека. Истории известны культурные, промышленные, научные революции. А, если верить Википедии, то «первоначально термин revolution употреблялся в астрологии и алхимии».

Революция - это коренной переворот во всей социально-экономической структуре общества, приводящий к переходу от исторически отжившего общественного строя к более прогрессивному.

«РЕВОЛЮЦИЯ ЛУЧШЕ ВОЙНЫ, ПОТОМУ ЧТО КОГДА ПРОВОЗГЛАШАЮТ РЕВОЛЮЦИЮ, ТО СРАЖАТЬСЯ ЗА НЕЕ ИДУТ ТОЛЬКО ЖЕЛАЮЩИЕ» (М. ПРУСТ)

Не уверена, что сравнительная степень прилагательного хорошо - «лучше» - уместна для сравнения двух страшнейших для любого государственного образования периода. Последствия и войны, и революции разрушительны, беспощадны и необратимы.

Но нельзя не согласиться с Марселем Прустом.

Обратимся к истории.

ВЕЛИКАЯ ОТЕЧЕСТВЕННАЯ ВОЙНА (1941 – 1945ГГ.)

Чем она стала для простого населения СССР, в частности, для населения Беларуси? Тогдашней БССР?

Вот представьте: живут себе люди, никого не трогают, сажают картошку, ходят на работу, рожают детей, влюбляются, строят планы и новые сараи для поросят. И тут по «брахушке» Юрий Левитан объявляет о конце мирной жизни, что все обязаны мобилизоваться и отдать свою жизнь на благо Родины. Зачем?.. За что?.. Ради чего?.. Кому это надо?.. И что потом?..

Мужчины, сыновья, отцы, возлюбленные покидали свои дома, жен, матерей, дочерей, чтобы стать пушечным мясом.

Тут, конечно, советская власть, все же понимая, что у такой огромной страны с более чем ста национальностями, должна быть мотивация идти и умирать. Надо было навязать общую для всех идеологию, подбодрить солдат и офицеров, вдохновить на подвиги, заставить их воспринимать пулю, врезающуюся в их тело, как подарок небес, как благословение товарища Сталина. Агитационные плакаты о фашистской гадине, целенаправленно заказанные песни, на веселенький мотив рассказывающий о командире с пробитой головой, размноженный в миллионы копий «Василий Теркин», как воплощение идеального солдата, всегда веселого и не боящегося смерти.

Цель была достигнута. Браво!

Но считаю нужным вспомнить, что именно на территории Беларуси было большое количество группировок людей, не принимавших ни сторону фашистов, ни сторону советской власти. Они боролись сами за себя, за свой дом и идею «ни вашим, ни нашим».

Люди шли на войну «сражаться за Родину», но не понимали ради чего, что будет, если победим, что будет, если проиграем. Солдат не думал о последствиях, о будущем. Такой задачи перед ними не стояло.

Я не хочу сказать, что все население страны было тупым немыслящим стадом овец, во всем повинующимся отцу народа, но когда приходит война - это шок, паника, обострившийся инстинкт самосохранения, злость на того, кто посягнул на твою собственность. То есть, в основном, это эмоции. Здравый смысл, рационализм, логика отходят на второй план. У людей нет выбора, когда приходит война. Все становятся должны. Не смотря на то, что чувство долга сугубо личное обязательство, испытываемое человеком либо нет.

ОКТЯБРЬСКАЯ РЕВОЛЮЦИЯ 1917 Г.

Если опустить всю жестокость дедушки Ленина, то в трех словах события можно описать так. Жил–был Царь. У царя был красивый дворец и много детей. Царь привык жить так, как сто царей до него. Но народу надоело. Несколько раз люди пытались намекнуть Царю на это путем шествий, манифестаций и других форм выражения протеста. Но Царь, он же на то и Царь, чтобы сохранить самодержавие всеми способами.

Появился Владимир Ильич, направивший волнения большинства в нужное русло, сумевший выразить идею о свержении имперской власти, зародившуюся в умах тысяч недовольных. Целевая аудитория была выбрана самая многочисленная и решительно недовольная – рабочие. Идея о равенстве всех социальных слоев по своей сути идеальна, если не обращать внимание на то, как ее исковеркали последователи.

Я не сторонник СССР, а уж тем более репрессий как вывод политики руководства. Однако, царская власть исчерпала себя на то время, она стала не эффективна. Нельзя не отметить резкий скачок роста и развития России после революции как в экономическом, политическом, социальном планах. Россия отказалась от феодальных пережитков, ликвидировала тоталитарную систему, выбрала некапиталистический путь развития, правильный он или нет. Жаль только, что до сих пор не избавилась от имперских замашек, но это уже лирическое отступление и личностная оценка.

РЕВОЛЮЦИЯ В ПОЛЬШЕ (КОНЕЦ 1980-Х ГОДОВ)

Хотелось бы как пример привести еще революцию в Польше. «Солидарность « возникла как объединение профсоюзов, однако потом стало антикоммунистическим движением, объединяющим людей, желающих изменить политическую ситуацию в стране. Идеи быстро распространялись среди населения. Активисты движения имели большие проблемы на работе, их преследовали сотрудники КГБ и другие силовые структуры.

В связи с ситуацией у людей не было возможности открыто заявить о своей позиции, все делалось тайно. Большую роль в интеграции сыграл костел, потому что многие ксендзы и служители были сторонниками, а часто и пропагандистами идей «Солидарности». Костел был неподвластен советскому режиму. Своих люди узнавали по знаку «виктори»: вытянутые указательный и средний пальцы.

Люди были недовольны, знали. что хотели изменить и как. И шли к этому.

В декабре 1989 года лидер «Солидарности» Лех Валенса был избран президентом Польши. Экономический подъем страны за последние 30 лет виден невооруженным глазом, не перестает восхищать и вызывать уважения.

Обидно немного, что после распада СССР, Беларуси первой пророчили вход в Евросоюз. Опять же, лирическое отступление.

Революция определенно полезней для развития общества и страны.

ЭТО СОЗНАТЕЛЬНЫЙ ВЫБОР ЛЮДЕЙ, ЗАИНТЕРЕСОВАННЫХ В РОСТЕ И ИЗМЕНЕНИЯХ.

Человек, идущий за своей идеей намного полезней для государства, чем серая масса, безвольно подчиняющаяся приказам.

Он, этот человек, сознательно делающий выбор, будет не безвольно ждать что же будет дальше, а сам непосредственно примет участие в построении новой модели государства, потому что тут играет роль уже факт личной заинтересованности в реализации своих требований и идей.

Революция – это качественный скачок в развитии. Ее не надо бояться.

Саша Литва

НАВОШТА БЕЛАРУСЬ
ТУРКМЕНСКІМ СТУДЭНТАМ?

Кожны другі з 12 тысячаў замежных студэнтаў прыехаў у Беларусь з Туркменістану. Што прываблівае моладзь гэтай далёкай сярэднеазіяцкай дыктатуры ў беларускіх універсітэтах і якую карысць ад туркменскіх студэнтаў атрымліваюць беларусы?

Цяпер у Беларусі 430 тысяч студэнтаў, з іх амаль 12 з паловай тысяч замежнікі. Ад агульнай колькасці гэта крыху меней за 3%.

Паводле дадзеных АНТ, у нашых ВНУ навучаюцца грамадзяне 88 краін. У ТОП-3 уваходзяць студэнты з Туркменістану — амаль 6 тысячаў чалавек, больш за дзве тысячы кітайцаў і больш за тысячу расейцаў.

За апошні год колькасць туркменскіх студэнтаў вырасла на 1 000 чалавек. У Менску туркменскіх студэнтаў каля 2.2 тыс., кітайцаў на тысячу меней. Аб гэтым увосень казаў кіраўнік упраўлення па грамадзянстве і міграцыі ГУУС Мінгарвыканкама Ігар Дарашчонак.

Цікава, што за апошнія дзесяць гадоў колькасць замежных студэнтаў у Беларусі вырасла ў некалькі разоў. З чым звязаная такая цікаўнасць азіяцкіх абітурыентаў да беларускіх ВНУ?

ТУРКМЕНСКАЯ ВЫШЭЙШАЯ АДУКАЦЫЯ АМАЛЬ ЗНІШЧАНАЯ

На думку рэктара БДУ Сяргея Абаламейкі, беларуская вышэйшая адукацыя прыцягвае маладых людзей з-за мяжы магчымасцю навучання на расейскай мове, савецкімі традыцыямі і невысокім коштам.

Даследаванне аддзелу міжнародных сувязяў Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэту, у межах якога вясной 2010 года былі апытаныя 706 замежныя студэнты ўніверсітэту, пацвярджае гэта меркаванне.

Найбольш важным фактарам пры выбары ВНУ для 30% апытаных апынулася магчымасць атрымаць адукацыю па-расейску. 24% замежнікаў цэняць высокую якасць адукацыі ў БДУ. А яшчэ 19% паступілі ва ўніверсітэт па рэкамендацыі родных, блізкіх або знаёмых.

Аднак у выпадку туркменскіх студэнтаў прычыны троху іншыя:

«Прычына ўзмацнення плыні туркменскіх студэнтаў палягае ў палітычнай галіне», — тлумачыць аўтар даследавання аддзелу міжнародных сувязяў БДУ Артур Дзянісаў, магістрант Інстытуту падрыхтоўкі навуковых кадраў пры Акадэміі навук Беларусі. Паводле ягоных словаў, якія прагучалі ў інтэрв'ю Deutsche Welle, у Туркменістане цяпер «асаблівы палітычны рэжым», гэтак сама як і ў Беларусі. Туркменская вышэйшая адукацыя, працягвае Дзянісаў, была амаль знішчаная, і ўлады краіны падпісалі пагадненне з Менскам аб тым, што беларускія дыпломы будуць прызнавацца ў Туркменістане.

Цікава, што платнай адукацыі ў Туркменістане няма ўвогуле, а трапіць на бясплатныя аддзяленні вельмі няпроста, і галоўную ролю, як кажуць студэнты, у адборы граюць «далёка не веды». Замежная адукацыя ў краіне збольшага не прызнаецца. Беларусь тут стала адным з нешматлікіх выключэнняў.

«НА ЗАНЯТКАХ ПА БЕЛАРУСКАЙ АБЫХОДЗІМСЯ ТЫМ, ШТО ВУЧЫМ „ХТО ТАМ ІДЗЕ“»

Зрэшты, многія выкладчыкі наракаюць на не самыя высокія навучальныя поспехі замежных студэнтаў у Беларусі. Праблемы ўзнікаюць і з расейскай моваю, і з фундаментальнымі дысцыплінамі:

«Для нас важна, каб пісалі і гаварылі. Другое, каб ведалі матэматыку. Кітайцы, напрыклад, добра ведаюць матэматыку, але праблемы з мовай. А ў туркменаў — біч з матэматыкай», — паведаміла неназваная крыніца Еўрапейскага радыё для Беларусі ў Беларускім дзяржаўным эканамічным універсітэце.

На вучэнне ж беларускай у азіяцкіх студэнтаў, часу ўвогуле не застаецца:

«У мяне ў кожнай групе па 1–2 туркмены. А на занятках па беларускай мове пакуль абыходзіліся толькі тым, што вучылі па некалькі радкоў з верша Янкі Купалы „Хто там ідзе“, бо ён выдадзены і па-беларуску, і па-туркменску», — кажа выкладчыца беларускай мовы Беларускага дзяржаўнага тэхналагічнага ўніверсітэту Валянціна Мароз.

Аднак адлічыць замежнікаў вельмі нялёгка, бо яны прыносяць немалыя грошы дзяржаве. З нядаўняга часу за навучанне, якое звычайна каштуе болей, чым для грамадзян Беларусі, замежнікі плацяць выключна валютай. У БДЭУ, для прыкладу, каля $3 тысячаў. Нашы студэнты за першы курс аддаюць $1 200.

У 2011 годзе прыбыткі БДУ ад навучання замежных студэнтаў склалі 7 млн. 288 тыс. даляраў. Пяць гадоў таму гэта сума раўнялася 1 млн. 877 тыс. далярам. Рэктар БДУ ацаніў тады вынікі экспарту адукацыйных паслугаў як «вельмі добрыя». І паабяцаў надалей клапаціцца аб павелічэнні колькасці замежных студэнтаў ва ўніверсітэце.

generation.by

Фота: centralasiaonline.com

УВАГА! КОНКУРС!

ОБМЕНЯЙ ВЕЛО-ФОТО НА ЦЕННЫЙ ПРИЗ!

В рамках кампании «За вело-Брест!» проходит фотоконкурс, результатом которого будет настенный календарь на 2013-2014 с тематическими фотографиями на каждый месяц.

Автор фотографии, отобранной для календаря по результатам голосования на сайте, получает ПРИЗ: флеш-накопитель 16 Гб (catalog.onliner.by) или ЛЮБОЙ ДРУГОЙ из каталога соответствующей цены. (Всего будет отобрано 12 фотографий).

Авторы фотографий, отобранных для голосования, получат в подарок календарь и фирменную продукцию кампании «За вело-Брест!»: значки, флажки, наклейки и т.д. (Всего будет награждено 60 конкурсантов).

На конкурс принимаются фотографии велосипедиста (велосипедистов) на фоне узнаваемых мест города Бреста (известные улицы, парки, здания и т.д.). Фото должно соответствовать указанному месяцу.

Конкурсная работа должна состоять из фотографии и описания места, где был сделан снимок (приветствуется небольшой рассказ об истории фотографии).

На фотографиях должны быть запечатлены велосипедист или велосипедисты на фоне узнаваемых мест города Бреста (известные улицы, парки, здания и т.д.).

Фотография должна быть сделана в период с 01.02.2013 по 28.02.2013.

Фотографии должны быть высокого качества не менее (хотя бы по одной стороне) следующих размеров: ширина 1600 px, высота 1200 px.

Работа должна быть авторской.

Сроки проведения конкурса «ВЕЛО-ФЕВРАЛЬ»: с 01.02.2013 по 28.02.2013.

Работы принимаются до 23.59 28.02.2013 года на адрес: vybor@tut.by с отметкой «на фотоконкурс». В письме необходимо указать фамилию, имя конкурсанта, контакты: телефон, мейл.

Сроки проведения конкурса по созданию велокалендаря: с 01.07.2012 по 30.06.2013.

dzedzich.org

"С новым годом!" - победитель конкурса в декабре

БЕЛАРУСКАЯ МУЗЫКА

ВЫНІКІ 2012 ГОДУ

У 2012 годзе беларускія музыкі яскрава засведчылі, што маюць настолькі магутны і невычарпальны патэнцыял, што могуць узбагаціць не толькі сваю культуру, але і зрабіць свой унёсак у культуру суседзяў ды наогул падзівіць свет.

AKUTE

У кірунку знешнім беларусы сустракалі сёлета толькі спрыянне ды заахвочванне да яшчэ большых поспехаў. Расейцы захапляюцца гуртамі «Серебряная свадьба», «Кассиопея», RockerJoker.

Рускія беларусы могуць прапанаваць нешта новае гэтаму рынку. Яно нібы для тамтэйшых і сваё, але зроблена зусім пад іншым вуглом.

Вось у гэтым «іншаземным» каларыце безумоўная разынка такіх гуртоў. І няхай сабе пераважным чынам музыкі працуюць на чужую культуру. Беларусы ж яны маюць настолькі шырокую душу, што ўсе сілы прыкладаюць да таго, каб узбагаціць чужую культуру. А вось на сваю ўжо імпэту не стае.

Але не будзем такімі суворымі да герояў замежнага кірунку. Не іх віна, што тут не ў трэндзе паважаць сябе і сваю культуру. Аднак жа творчы патэнцыял беларусаў знаходзіць выйсце. І яны пяюць так, што расейцы, украінцы, палякі, літоўцы ад іх проста ў замілаванні.

«Кассиопея» — это одновременно сугубо русский психофолк и сугубо русская хонтология», — чытаем у «Афиша». *«Серебряная свадьба» готовит необыкновенный коктейль из французского шансона, диксиленда, кантри, русской народной музыки и латиноамериканских ритмов в манере уличного оркестра»*, — паведамляецца ў анонсе канцэрта гурта Светы Бень у маскоўскім клюбе «Б2». Што там ужо згадваць пра дачку Валерыя Дайнекі з «Беларускіх Песняроў» — «каралеву рускага народнага r'n'b».

Праўда ў тым, што талентам у Беларусі не даюць дарогі.

"Палац"

НА ШЭРЫХ І БЛЯКЛЫХ ТУТЭЙШЫХ ШОЎ УЗНАГАРОДЫ АТРЫМЛІВАЮЦЬ ЗБОЛЬШАГА ТАКІЯ Ж ШЭРЫЯ І БЛЯКЛЫЯ АСОБЫ.

Ідэалагічна гэта слушна, бо дзяржава не зацікаўлена ў прасоўванні іншасці, непаўторнасці, унікальнасці. Бо яркая індывідуальнасць можа сапраўды скалынуць душу абывацеля, а то і пабудзіць яго ад той спячкі, у якой ён знаходзіцца ўжо працяглы час.

Таму тут і не знайшлі сябе яскравы спявак Яўген Літвінковіч з Жодзіна, якім цяпер захапляецца ўся Ўкраіна ці Генэк Лоска з Белаазёрску, які зачараваў усю Польшчу, ці гурт Iowa, які тут залюбілі толькі, калі яго залюбілі ў Расеі. У той жа Польшчы ў фаворы Лявон Вольскі, якога сёлета запрасілі ў якасьці аўтара музыкі да грандыёзнага мюзыклу «Niema Solidarnosci bez Milosci» («Няма салідарнасці без любові»), а таксама аздобіць польска-французскую стужку «Жыве Беларусь», якая, мусіць, выбухне ў 2013 годзе.

А вось у Беларусі Вольскаму ходу не даюць. Спроба зрабіць легальны канцэрт «Крамбамбулі» прывяла да таго, што супрацоўнік КДБ перасварыў арганізатараў з уладальнікамі пляцоўкі, і выступ быў адменены.

У гэтай сувязі пераможца ў сёлетняй намінацыі на найлепшую беларускамоўную песню на Нацыянальнай музычнай прэміі выглядае не інакш як здзек. «Прыязджайце да нас у Беларусь», халера… Каб што? Каб даведацца, што тут утаптваюць у бруд сваю культуру? Каб пабачыць, што пачынальнік беларускай незалежнай рок-музыкі грае чужое ў карчомцы на замову, а свае песні яму спяваць забаронена? Каб таемна схадзіць на канцэрт, які даюць без усялякай рэкламы героі беларускай рок-сцэны з 20-гадовай гісторыяй, сарамліва схаваўшыся пад шыльдай «спецабслугоўванне» для некалькіх дзясяткаў чалавек? Каб пачуць развагі з боку кіраўнікоў камерцыйнага радыёвяшчання наконт таго, што песні на беларускай мове ў Беларусі нефармат?

Але радуе і натхняе тое, што не дзякуючы, а насуперак захадам дзяржавы ёсць тыя, хто адбудоўвае сваю Беларусь. І ў 2012 годзе прыкладаў для гонару сваім - менавіта сваім - творчым прадуктам, было нямала.

Другі альбом узорнага дыска-дэкаданса ад Akute, дыск застольных антыбальшавіцкіх песень ад «Людзей на балоце», выдатны дэбютнік ад гурта HandMadE, доўгачаканы альбом «Палацу», самы псіхадэлічны дыск у кар'еры ад Вайцюшкевіча, новыя рэлізы ад Neuro Dubel і «Ляпіса Трубяцкога»…Вельмі слаўныя працы, дзе адчуваецца індывідуальнасць, выдалі ангельскамоўныя гурты Hair Peace Salon і Clover Club.

Удалым гэты год быў і для нашага парталу (партал TUZIN.FM), хоць з тэхнічных прычынаў цягам году не працаваў гіт-парад.

Цягам усяго году разам з кампаніяй «Будзьма беларусамі» і клубамі «Графіці» і Loft мы ладзілі праекты Tuzin.Unplugged і «Жывы Тузін», у межах якога выступілі такія гурты, як Pomidor/off, «Стары Ольса», Akute, «J:морс», HandMadE, «Людзі на балоце», Паліна Рэспубліка, Павал Кузіч ды шмат іншых. Частка ўдзельнікаў «Жывога Тузіна» выступіла на «тузіноўскай» сцэне на ПІКНІК.BY, безумоўна найлепшым беларускім фестывалі гэтага году.

У лютым мы прадставілі праект «Дзінь-дзілінь: пара гуляць у казкі», для якога 12 вядомых асоб у Беларусі прачыталі казкі смяротна хворага беларускага пісьменніка Сяргея Вітушкі з Вільні. Блізкія кажуць, што гэты праект няхай сабе і ненадоўга, але працягнуў жыццё стваральніку «Талакі». Незадоўга да сваёй смерці 2 ліпеня 2012 году ён наведаў Менск дзеля прэзентацыі.

Сёлета мы прадставілі ўнікальны праект «Тузін. Немаўля». Тры выдатныя выканаўцы Сяргей Пукст, Ilo&Friends, Re1ikt агучылі тры шэдэўры беларускага нямога кіно.

Маем намер працягнуць гэты праект налета. Што яшчэ да намераў у будучым годзе, то мы абавязкова запусцім чарт на «Тузіне Гітоў». І не адзін.

Паліна Рэспубліка

ВЫНІКІ-2012. ВЕРСІЯ TUZIN.FM

АЛЬБОМ ГОДУ:

1. **Akute** — Не існуе
2. **Людзі на балоце** — Людзі на балоце
3. **Палац** — Кола грукатала
4. **Вайцюшкевіч** — Ваячак
5. **Neuro Dubel** — Dохуя советчиков
6. **HandmadE** — Demo – The Music from Unfreedom («На вачах тваіх»)

ПЕСНЯ ГОДУ:

1. **Akute** — Кроў бы вада
2. **Палац** — Шэрая поўсць
3. **Людзі на балоце** — Людзі на балоце

ПРАЕКТ ГОДУ:

1. Сяргей Пукст, Ilo&Friends, Re1ikt — **Тузін.Немаўля** (агучваньне клясыкі беларускага нямога кіно)
2. Тацяна Грыневіч-Матафонава — **Няма прыгажэй ад маёй Беларусі** (вершы і песні для беларускай школы)
3. Сяргей Вітушка — **Пара гуляць у казкі**

ПРАРЫЎ ГОДУ:

1. Людзі на балоце
2. Martin S.
3. Gleboki Smak
4. ili-ili

ФЕСТЫВАЛЬ ГОДУ:

ПІКНІК.BY

tuzin.fm

СОВЕТСКАЯ ИЛИ ЕВРОПЕЙСКАЯ?

Что же представляет собой Беларусь на самом деле – последний оплот советской ментальности или динамичную, почти европейскую страну? Впечатления нострановцев.

БЕЛАРУСЬ СОВЕТСКАЯ: КОЛЛЕКТИВНОСТЬ В СЕМЬЕ И ГОРОДЕ

Многие европейские гости признаются, что в Европе образ Беларуси стойко ассоциируется с бывшим Советским Союзом. Так, они часто ожидают увидеть нашу страну в серо-красных тонах, связанную как сознанием жителей, так и культурными особенностями, с богатым прошлым огромного исчезнувшего государства. И действительно в белорусской деревне сложно ощутить себя чужим – постоянное дежавю не отпускает нигде: самая большая улица всегда либо Советская, либо Ленина, кинотеатр – либо «Победа», либо «Октябрь».

Путешествуя по Беларуси, европейцы постоянно обнаруживают артефакты советского наследия: на въезде почти в каждый город - монументальные скульптуры, посвященные солдатам великой отечественной, на центральной площади любого населенного пункта - памятник Ленину, на улицах - раритетные машины, которые в Европе сегодня можно увидеть лишь в музеях. Но что за люди живут в стране с улицами из прошлого?

«Сначала, просто наблюдая за людьми на улице, может показаться, что белорусы – печальные угрюмые люди, - рассказывает Маайке, которая уже семь лет подряд приезжает в Беларусь на каникулы. - *Но когда ты начинаешь общаться с ними, понимаешь, что они очень добрые. Мне очень нравится образ жизни большой деревенской семьи – они делятся всем на свете. Если у кого-то есть яблоня со вкусными плодами, все дети ими лакомятся. А если у кого-то много помидоров, ими делятся с другими семьями».*

«Жители Минска, по большому счёту, все одинаковые, - делится Дана, американка из Калифорнии. - *Они одинаково одеты, у них одинаковые привычки – будто бы они все договорились вести себя определенным одинаковым образом. Мне они показались слаженным коллективом людей, которые приехали из одного и того же места».*

«НЕТ ПО-РУССКИ! ИТАЛЬЯНСКИЙ!»

Дружная сплочённая семья белорусов обладает ещё одной весьма специфической особенностью – говорит на языке, который иностранцам понять практически невозможно. Трудность номер один, по мнению всех гостей, приезжающих в нашу страну, - это языковой барьер. К сожалению, все дорожные указатели, вывески и публичные надписи в Беларуси представлены только на одном из официальных языков – русском или белорусском, а оба, как известно, используют пугающую гостей кириллицу, далекую от правил чтения любого, привычного большинству из них, языка.

Впечатления итальянца Джулио, который посетил Беларусь летом этого года, связаны, прежде всего, с языковыми особенностями:

«В Испании я пользовался смесью английского, итальянского и жестов – меня понимали и я понимал. Во Франции мне помогал английский и жесты, но отвечали мне всегда по-французски, и поэтому я мало что мог понять. В Англии ты либо говоришь на нормальном английском, либо тебя не понимают, но ты, в принципе, понять их можешь… Другое дело – моя поездка в Беларусь! В поезде я неожиданно оказался в особой коммуникативной ситуации: бабуля из Бреста улыбнулась мне и начала что-то говорить (думаю, что по-русски). Я ей отвечаю: «Нет по-русски. Итальянский!» Она продолжает улыбаться и разговаривать со мной. Я ей – по-английски: «Sorry! I don't know Russian! I am Italian!» Тогда я решаю ответить ей по-итальянски, точнее – по-флорентийски: «Signora, eunla' capisco!» Однако невозможность общаться ни на одном из известных мне языков не остановила её желание поговорить».

БЕЛАРУСЬ ЕВРОПЕЙСКАЯ: КАНИКУЛЫ В ДУДУТКАХ

Было бы неверным утверждать, что ностальгия по СССР – единственный мотив, которым руководствуются иностранцы в своем желании провести свой отпуск в Беларуси. Да, лет 10 назад каникулы в наших краях «дикарём» почти любому европейцу показались бы безумной затеей, но времена меняются, все больше и больше иностранцев посещает нашу страну, уровень обслуживания в разных секторах экономики повышается, расширяется и рынок туристических предложений. Голландка Маайке была в Беларуси уже семь раз и охотно комментирует свой выбор необычного места отдыха:

«Впервые я приехала в Беларусь в 2004 году, с родителями и на собственной машине. Тогда многие люди думали, что поездки такого плана невозможны. Знакомые говорили мне, что пересечь границу на машине нереально, что это опасно, что нам нужен переводчик. Но мы всё же поехали и все прошло отлично. В Голландии все думают, что в Беларуси нет ничего туристического. Однако, мы обнаружили здесь массу туристических вещей: музей в Турове, Дудутки, Мирский замок…»

Беларусь – страна во всех смыслах привлекательная для иностранного туриста. Другое дело, что над положительным «туристическим» образом нашей страны еще стоит потрудиться. Чтобы впечатления гостей не ограничивались списком «развлечений», которым поделился с нами американец Дана:

«Я покатался на метро, на белых маршрутках и троллейбусе, я посетил цирк и старый город, увидел «мемориал с розами» и музей Великой отечественной войны. Я купил пиджак в ГУМе и самый вкусный в мире хлеб в универсаме на проспекте, я даже потрогал настоящее музейное оружие, вызвав негодование и крики местной бабушки! Но самое странное, что мне пришлось наблюдать в Минске – это милиционеры, которые, с автоматами наперевес, прогоняли старушек, продававших огурцы на улице».

Паводле: tut.by

ЧАМУ Я АБРАЎ «ДЗЕДЗІЧ»

Мы працягваем серыю артыкулаў, дзе сябры «Дзедзіча» дзеляцца сваімі ўражаннямі, звязанымі з дзейнасцю арганізацыі і удзелам у розных акцыях і кампаніях.

На пытанні адказвае сябра Дзедзіча Алена. Валанцёрам арганізацыі з'яўляецца прыкладна год.

- Як ты прыйшла ў «Дзедзіч»?

- Праз свайго сябра, які ужо даўно з'яўляецца валанцёрам арганізацыі.

- А ты чула пра «Дзедзіч» раней?

- Так. Я час ад часу мела магчымасць браць газету ў рукі і таксама бачыла навіны ў сацыяльных сетках.

- Якая з акцый «Дзедзіча» табе спадабалася больш за ўсё?

- Мне заўсёды падабаюцца розныя вандроўкі, а таксама культурныя і экалагічныя мерапрыемствы. З апошняга – літаратурная вечарына прысвечаная У. Караткевічу.

- Што, на твой погляд, можа даць «Дзедзіч» маладзёну?

- Дзедзіч можа даць некаторыя магчымасці для рэалізацыі сваіх ідэй, таксама можа дапамагчы атрымаць пэўныя веды, напрыклад у журналістыцы.

- А якія ўсё ж такі ёсць недахопы?

- На мой погляд не хапае мерапрыемстваў культурнага і гістарычнага кшталту, але ўсё магчыма, было б жаданне.

dzedzich.org

СУПРАЦЬ СМЯРОТНАГА ПАКАРАННЯ

Анімацыйная стужка, створаная таленавітымі валанцёрамі кампаніі "Праваабаронцы супраць смяротнага пакарання", раскрывае тэму бесчалавечнасці і жорсткасці смяротнага прысуду ў Беларусі.

Праваабарончы цэнтр "Вясна" разам з актывістамі кампаніі стварылі некалькі дакументальных фільмаў на гэтую балючую тэму. У фільме «Убыл по приговору» разглядаецца праблема існавання кАтаў, што ад імя дзяржавы прыводзяць прысуд у выкананне. Пра адчуванні і эмоцыі выканаўцаў расстрэлаў ў фільме распавядае чалавек, які асабіста прымаў удзел у 134 пакараннях смерцю, Алег Алкаеў, былы начальнік СІЗА № 1 г. Мінска, аўтар кнігі «Расстрэльная каманда».

Гэтай стужцы папярэднічалі фільмы "Прычына смерці – прочырк" і "Найвышэйшая мера".

Беларусь застаецца адзінай краінай у Еўропе і на постсавецкай прасторы, дзе прыводзяцца ў выкананне смяротныя прысуды. А права на жыццё з'яўляецца неад'емным правам кожнага чалавека.

У 2009 годзе ў Беларусі распачалася кампанія "Праваабаронцы супраць смяротнага пакарання", мэта якой – спыненне смяротнай кары ў краіне і далучэнне Беларусі да агульнаеўрапейскіх каштоўнасцяў.

spring96.org

РЭФОРМА АДУКАЦЫІ

ЎДАРЫЦЬ НАЙПЕРШ ПА БЕЛАРУСКАМОЎНЫХ ШКОЛАХ

Кіраўнік Беларусі паабяцаў узняць заробак настаўнікам. Але міністр адукацыі патлумачыў, што грошы на гэта знойдуць, закрываючы школы. Такіх можа аказацца каля паўтысячы.

Міністр адукацыі Сяргей Маскевіч заявіў, што ўжо да наступнага году ў Беларусі будзе значна скарочаная колькасць школаў. Дакладныя лічбы стануць вядомыя ў лютым, але ўжо цяпер ясна, што ў першую чаргу пазбавяцца ад школаў, якія завуць малакамплектнымі (дзе навучаюцца меней за 50 вучняў), а таксама ад шэрагу ўстаноў, што засталіся з савецкіх часоў.

«Прызнаем немэтазгодным захоўваць вячэрнія школы, потым — вучэбна-вытворчыя камбінаты», — заявіў міністр.

Паводле яго слоў, неабходна таксама вырашыць праблему з напаўняльнасцю класаў.

У 2012 годзе ў Беларусі ўжо значна скарацілася колькасць школ. Тады былі закрытыя 114 (у 2011 — 128), а рэарганізаваныя 96 школ. Агулам за 5 апошніх гадоў колькасць такіх установаў зменшылася на 460, саміх навучэнцаў стала менш на 228 тысячаў чалавек. Цікава, што за тыя самыя 5 гадоў у Беларусі акрыліся толькі 34 новыя школы.

Шанцы захавацца ў мінулым годзе мелі толькі тыя вясковыя школы, што знаходзіліся ў аграгарадках, «за ракой», альбо бліжэйшая школа знаходзіцца далей, чым у 15 км. Такіх агулам апынулася амаль паўтысячы.

Але настроі ва ўрадзе кажуць аб тым, што менавіта з гэтымі школамі расправяцца ў першую чаргу, каб знайсці грошы на ўтрыманне іншых.

У БУЙНЕЙШЫМ ГОРАДЗЕ КРАІНЫ ТОЛЬКІ 2% ШКОЛЬНІКАЎ ВУЧЫЛІСЯ ПА-БЕЛАРУСКУ

Цяперашняя рэформа можа апынуцца надзвычай балючай.

Менавіта вясковыя школы застаюцца апошняй цвярдыняй беларускай мовы ў сістэме адукацыі.

У 2010/2011 гадах па-беларуску навучаліся толькі 19% школьнікаў.

Яны пераважна хадзілі ў вясковыя школы (толькі 2.1% вучыліся па-беларуску ў Менску). Пры гэтым паводле афіцыйнай статыстыкі Мінадукацыі, два гады таму 52.1% агульнаадукацыйных установаў краіны працавалі на беларускай мове.

Тое ж і з асобнымі прадметамі. Да прыкладу, гісторыю Беларусі па-беларуску там вывучаюць 20–25%. У гарадскіх школаў такіх вучняў не болей за 5%.

Тое ж самае і з геаграфіяй Беларусі: у вёсках 56% вучняў праходзяць прадмет на мове тытульнай нацыі, а ў гарадскіх школах гэты паказчык нашмат меншы.

Колькасць абітурыентаў, што здаюць беларускую на ЦТ, пастаянна змяншаецца. Новая рэформа ЦТ стане апошнім цвіком у труну беларускамоўнай адукацыі ці прымусіць здаваць абедзве мовы ўсіх?

generation.by

КАК НАС ОБСЛУЖИВАЮТ?

До отправления поезда было еще минут 20. Я стояла на железнодорожном вокзале в Киеве и любовалась проводницами нашего фирменного состава «Белый аист», который вот-вот должен был отправиться в Минск.

Красивые форменные пальто, белые пуховые береты и шарфики, да и сами девочки на загляденье, молодые, ладненькие. Пассажиры степенно заходили в чистые вагоны -- как приятно, когда тебя ждут прибранные купе. Вдруг из 10-го вагона вышел на перрон немолодой пассажир и нервно поинтересовался, почему не расстелена постель. Он был на взводе: «Мне, инвалиду, да еще на верхней полке таскать матрасы тяжело!» Проводница сказала, что это не входит в ее обязанности. «Но мы заплатили вам такие деньги за билет!» - продолжал мужчина возбужденно. «Кому это «вам»? - вдруг раздраженно рявкнула проводница. - Лично мне вы ничего не платили!» Из «фирменной» девушки, обаятельной хозяйки вагона, вдруг выглянула такая «комаровка», такая вульгарная торговка… Это было довольно оскорбительно. И на что, собственно, намекала проводница - заплатить лично ей, дать на «лапу», на чай, тогда она возьмется за услугу? «Э-эх!»- только и ответил человек.

Это было аккурат 6 декабря вечером. Я не вмешивалась в диалог - кто любит воспитание со стороны? Но надеюсь, что старшие по званию товарищи объяснят молодому работнику (хотя уверена, что уроки вежливости на Белорусской железной дороге проводятся постоянно), что ответить отказом пассажиру можно и нужно (мы ведь действительно не знаем всех тарифов на услуги). Но главное, как это сделать. Можно по-королевски спокойно и доброжелательно. А можно по-базарному крикливо. Проводница 10-го вагона, к сожалению, скатилась до второго варианта, честь фирмы и формы поддержать на заявленном уровне не смогла. И белый берет здесь, как говорится, ситуацию не спас. Оба - и она, и пассажир - остались какими-то обляпанными. Словечко-то не воробей, а, оказалось, настоящая ворона…

Почему нас плохо обсуживают? Когда-то считалось, что все дело в частной собственности: капиталистический сервис априори высокого класса. Что не лишено, конечно, смысла. Одна старая дама, помню, полушутя-полусерьезно говорила своей маникюрше в салоне «Мечта», который до сих пор действует в центре Минска на улице Ленина: «Нет, я дождусь, дождусь того времени, когда не я за вами, а вы за мной, клиентом, будете бегать!» В парикмахерском бизнесе сейчас так и произошло. На государственной железной дороге - лишь отчасти: она монополист, мы у нее в заложниках. Но дело не только в форме собственности, на мой взгляд. Мне кажется, в нашей ментальности, в принципе, нет (или явно недостаточно) такого качества, как услужливость. В общем, не белорусская национальная это черта. Мне кажется, мы с вами прямые, как рельсы. А настоящая услужливость - это артистизм, это предупредительность, это слово, ничего общего с холуйством, раболепием, конечно, не имеющее. В конце концов, услужливость - хорошо конвертируемая валюта. А ее у нас везде дефицит.

Что еще огорчает до глубины души, так это то, что мы, потребители, в принципе, за свои права не умеем и не знаем, как бороться. Опять-таки скажу про транспорт: вот городское маршрутное такси. Мы в Минске платим за проезд нынче немалую сумму - 7 тысяч. Предполагается, что за эти деньги получаем место для сиденья и довольно быстрое перемещение по городу. Но в час пик маршрутки из такси превращаются в обыкновенные автобусы, которые подбирают с остановок как можно больше пассажиров, и люди (по собственной воле, конечно) стоят там, как в каком-то колодце, скорчившись в полутьме. При этом тоже, как и сидящие пассажиры, платят по 7 тысяч! Все без чека, естественно. Разве для вас это новость? По

умолчанию мы даем заработать частному бизнесу в карман, деликатно входя в их перманентно трудное материальное положение. Но о наших интересах бизнес так не печется, не волнуется. Мало того, что маршрутки - это, как правило, допотопные грязные драндулеты, так еще их название - такси - просто не соответствует заявленной услуге. Едут медленно, пассажиры стоят, всем тесно и неудобно. Это знает горисполком, это знает ГАИ - почему не наводят порядок, почему не пресекают обыкновенное воровство?

Однажды, когда в таком «такси» на моих плечах уже буквально висело несколько человек, я спросила у водителя машины: «Зачем вы останавливаетесь, когда в салоне нет мест?» Он державно посоветовал мне воспользоваться более дорогим видом транспорта (о, знакомые речи: «не нравится - не берите!»). А потом сказал, что вообще может вернуть мне мои 7 тысяч и - вываливайся-ка, дорогуша, из моей маршрутки и топай пешком! И по-купечески протянул денежные купюры…

Вот что такое частный бизнес. У нас. Мы переплачиваем и миримся с обманом. И я даже знаю почему. У большинства белорусов буквально в крови заложена формула «лишь бы тихо». А кое-кто на этом, между прочим, неплохо зарабатывает.

nv-online.info

БЕЛАРУСКАЕ СЛОВА ШТОДНЯ

У самай папулярнай сацыяльнай сетцы свету з'явілася старонка «Беларускае слова штодня», дзе публікуюцца рэдкія альбо добра забытыя беларускія словы з тлумачэннем і спасылкай на крыніцу. Аўтар гэтага праекту Аляксандр Навіцкі. Вось якія цікавасці можна там знайсці.

1. **Дніць,** незак. Вставлять дно.

То ён [Міхал Сцяпура] часаў бервяно, то дніў кадушку, то рабіў колы, то правіў загарадзь. Чорны.

Крыніца: Беларуска-расейскі слоўнік безэквівалентнай лексікі

2. **Зюзь** м. — горкі п'яніца, п'янчужка

Крыніца: Беларуска-расейскі слоўнік (Байкоў-Некрашэвіч)

3. **Квадранец** — чвэрць гадзіны

Крыніца: «Слоўнік беларускай гаворкі» І. Насовіча

4. **Бярозавік**, -у, м. Напиток из берёзового сока.

Частуе [Крот] церпкім ад скіслых хлебных скарынак бярозавікам. Навуменка. Снег рыхлы з'елі туманы, — бярозавік цячэ ў збаны. Бялевіч.

Мужчына зачысціў і паглыбіў надсек на бярозе, і бярозавік пабег амаль што цурком, буйнымі і крыху мутнаватымі кроплямі, падобнымі на ваду, якая толькі пачынае кіпець. Казько.

Крыніца: Беларуска-расейскі слоўнік безэквівалентнай лексікі

5. **Бяседнік**, -а, м., разм. Участник застолья, званый гость.

Ноч навылёт вірыла застоліца, а на світанні, у няпэўным святле аплытых свечак трохі цверазейшыя з бяседнікаў змецілі, як бацька і сын заснулі ў высокіх, аздобленых разьбою крэслах, звесіўшы русявыя галовы на грудзі… Арлоў.

Крыніца: Беларуска-расейскі слоўнік безэквівалентнай лексікі

6. **Віскуцень**, -тня, м., абл. Пронизывающий ветер, сопровождающийся характерным звуком.

Дай хвіліну пагрэцца ў цябе. Віскуцень навылёт праймае. Лобан. Першасакавіцкае сонца марна намагалася сагрэць зямлю, але ранішні віскуцень ўгамаваўся, і на плошчы было даволі людна… Арлоў.

Дзьмуў вецер-віскуцень, глуха шумела мора. Воранаў.

Крыніца: Беларуска-расейскі слоўнік безэквівалентнай лексікі

7. **Гартоўны**, -ая, -ае. Крепкой закалки.

Трэба іх [горны] напаліць дачырвона, каб вораг не мог іх таптаць больш нагамі, каб, ударыўшы словам гартоўным, адказваў полымем камень. Танк.

…І хочацца грудзьмі зваліцца й плакаць доле, на вецер там пусціць, развеяць смутак свой, развеяць успамін, як блукаў той тут калісь, што прозвішчам сваім гартоўным скрозь звінеў… Коршак.

Крыніца: Беларуска-расейскі слоўнік безэквівалентнай лексікі

8. **Блажыць**, незак., безас., разм. Ощущать тошноту, дурноту.

Здавалася, ад шуму галава падымалася ўгару, кружылася, і ад таго яго, Ратушняка, блажыла. Пташнікаў.

Пад горла падступала нешта атрутнае, горкае, але не блажыла. Адамчык.

Раптам Валю ад паху самагонкі, што патыхала ад Лукашыка, стала блажыць. Дамашэвіч.

Крыніца: Беларуска-расейскі слоўнік безэквівалентнай лексікі

9. **ЦЯПЕР І ЗАРАЗ**

Шмат хто, вывучыўшы беларускую мову з кніжак, мяркуе, што словы «цяпер» і «зараз» – абсалютныя сынонімы. Трактуюць «зараз» як беларускі адпаведнік расейскаму «сейчас» у двух яго значэннях і гавораць: «зараз добрае надвор'е» або «зараз пяць гадзін». З пункту гледжання традыцыйнай беларускай мовы такое ўжыванне проста памылковае.

Ад «зараз» на месцы «цяпер» перасцерагалі ў XX ст. шматлікія айчынныя аўтары. Прычына ўся ў тым, што «зараз» – слова з прасторы будучага часу. Беларускае «зараз» – знак, што нешта адбудзецца неўзабаве, хутка, па малым часе, вось-вось: зараз прыйду, зараз зраблю, зараз убачым. Можа быць і зараз іду – калі дзеяслоў цяперашняга часу ўжыты ў значэнні будучага, калі маем на думцы, што праз які малы час пойдзем. Натуральнае ў нашай мове прыслоўе «зараз» і пры паказанні, што нешта адбывалася, адбываецца або можа адбыцца адразу пасля нечага: скажам, «зраблю зараз жа пасля свята», «як прачытаў, зараз жа напісаў».

Як бачым, слова зараз мае тыповыя ўласныя ролі ў мове. Як, зрэшты, і прыслоўе «цяпер». Нам застаецца толькі ўжываць кожнае слова на сваім месцы. Вось напрыклад: «цяпер раніца», «цяпер снедаем і слухаем радыё», а «зараз ужо будзем збірацца», «зараз пойдзем з дому».

Крыніца: Юрась Бушлякоў, «Жывая мова» © Радыё Свабода.

www.facebook.com

Малюнак Г. Лабадзенка.
Праект «Дзіцячая заМова»

ВОСЕМ ПАМЫЛАК У АДНЫМ СКАЗЕ

ГОМЕЛЬСКІ ГАРАДСКІ ВЫКАНАЎЧЫ КАМІТЭТ

ГОМЕЛЬСКИЙ ГОРОДСКОЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

Камандзірчыку А.А.

Ваша заяўка, адрасаваная на імя начальніка аддзела па кіраванні будаўнічым комплексам и жыллёвай палітыке Гомельскага гарвыканкама Смалько В.К., па пытанню перспектывы драўляных дамов па вул. Валатаўская, накіравана па прінадлежнасці ў управление архітэктуры и градабудаўніцтва Гомельскага гарвыканкама, для разгляду і падгатовкі адказу.

Першы наместнік старшыні А.Н. Чыстік

Гомельскі гарвыканкам даслаў адказ актывістам «Талакі» па пытанні захавання драўлянай забудовы ў цэнтры горада.

Нагадаем, актывісты моладзевай краязнаўчай грамадскай арганізацыі «Талака», гарадской арганізацыі ТБМ, а таксама іншыя ініцыятывы і неабыякавыя грамадзяне падпісалі калектыўны зварот да ўладаў за захаванне ўнікальнай драўлянай забудовы, якая зараз руйнуецца ў цэнтры горада. Заклікалі правесці грамадскія слуханні па дадзеным пытанні.

Згодна з законам «Аб зваротах грамадзян», адказ з дзяржаўных структур павінен давацца на мове заяўніка. Але актывісты «Талакі», якія звярталіся ў гарвыканкам на беларускай мове, атрымалі адказ на трасянцы. У адным толькі сказе – пра накіраванне ліста ў іншую структуру, былі дапушчаны восем памылак. Так, напрыклад, было напісана, што «жыллёваё палітыке», «драўляных дамов», «накіравана па прінадлежнасці», «падгатоўкі».

Падпісаны адказ так: «наместнік» «А.Н.Чыстік» – нават тут дапушчаны памылкі!

Раней выявілася, што і ў пракуратуры не ведаюць беларускай мовы. Апазіцыянер Кастусь Жукоўскі звяртаўся са скаргай у пракуратуру на беларускай мове. Адказ ён атрымаў не нейкай мове, аддалена падобнай на беларускую. Напрыклад, у тэксце адказу ўжываюцца фразы «накіроўваю для разгляду па істоце» (замест «па сутнасці»), «апавяшчаю Жукоўскага аб напрамку звароту для дазволу пракурору» (замест «паведамляю Жукоўскаму аб накіраванні звароту для вырашэння пракурору»). Упраўленне Следчага камітэта названае «кіраваннем Следчага камітэта».

spring96.org

TOTAL COMMANDER ПЕРАКЛАЛІ НА БЕЛАРУСКУЮ ЛАЦІНКУ

Папулярны файлавы мэнэджар атрымаў яшчэ адну моўную лакалізацыю.

Энтузіяст пад нікам MiHLitvin дадаў на сайт праграмы пераклад на беларускую лацінку.

«Fajly», «Vylucennie», «Zahady» — такія надпісы будуць у меню пасля ўстаноўкі.

Зрэшты, для закачкі ёсць і беларуская кірыліца. Усе моўныя варыянты даступныя па адрасе http://www.ghisler.com/languages.htm

Паводле nn.by

ГДЕ ЗИМУЮТ ПТИЦЫ?

С 1 по 31 января общественная организация «Ахова птушак Бацькаўшчыны» (АПБ) проводит Зимние учеты птиц-2013.

Принять участие в зимних учетах могут все желающие. Среди участников наблюдений будут разыграны значки с водоплавающими птицами.

Благодаря участию в зимних учетах большого количества наблюдателей, создаются возможности для выявления интересных фактов зимовки различных видов птиц.

Для того, чтобы принять участие в Зимних учетах водоплавающих птиц-2013, необходимо выполнить 5 простых пунктов:

1. Определить любой из январских дней (можно несколько), в который удобно будет провести наблюдения.

2. Подготовить блокнот и ручку для записи, по возможности бинокль и определитель птиц.

3. Определить место и примерный маршрут, который может пролегать как в лесу, так и в городе.

4. Во время учетов сосчитать встреченные виды птиц, записать названия видов и их количество, отметить количество птиц которых не удалось определить.

5. Сообщить нам о результатах наблюдений одним из следующих способов:

- через он-лайн форму;
- на e-mail info@ptushki.org;
- через наши группы на Facebook или VKontakte;
- или заполнить бумажную версию анкеты и выслать по почте до 7 февраля координатору — Ивану Богдановичу в секритариат АПБ на адрес: а/я 306, Минск, 220050 с пометкой «Зимние учеты птиц-2013».

Учеты проходят при поддержке НПЦ НАН Беларуси по биоресурсам, Министерства природных ресурсов и охраны окружающей среды и Министерства образования Республики Беларусь.

ptushki.org

ОДИН В ПОЛЕ - ВОИН

«Что я могу один?» - эту фразу часто можно слышать в качестве оправдания за своё бездействие. Однако, и один в поле воин - если действительно хочешь изменить мир вокруг, самое время начинать прямо сейчас, и начинать именно с себя.

ПЯТНАДЦАТЬ ШАГОВ, КОТОРЫЕ МОЖЕТ СДЕЛАТЬ КАЖДЫЙ, ЧТОБЫ ПОМОЧЬ ПЛАНЕТЕ

1. **Избегайте использования пластиковых пакетов или сократите их использование до минимума.**

Вместо них используйте многоразовые холщевые сумки. Это не только эко-дружелюбно, но и модно. Собираясь в магазин, не забывайте брать с собой сумку, чтобы не приобретать пакет.

2. **Избегайте одноразовых товаров, которые слишком быстро оказываются на свалке.** Особенно это касается одноразовой посуды

3. **Выбирайте товары с меньшим количеством упаковки** или в упаковке, сделанной из перерабатываемого материала, например, из бумаги. Приобретайте продукты на развес. Избегайте пластиковой упаковки!

4. **Избегайте использования изделий из поливинилхлорорида (ПВХ)**.

Этот материал не только очень вреден для здоровья человека в процессе использования, но и загрязняет окружающую среду в виде отходов.

В мире не существует безопасных технологий переработки ПВХ, а при его сжигании выделяются диоксины - крайне вредные для здоровья вещества. К изделиям из ПВХ относятся оконные и дверные профили, виниловые обои, отделочные материалы, искусственная кожа и многое другое

5. **Для наружной и внутренней отделки дома и квартиры, выбирайте натуральные материалы.** Таким образом вы сможете избежать вдыхания веществ, выделяемых синтетическими отделочными материалами, что поможет сохранить здоровье вам и вашей семье.

6. **Выключайте освещение и электроприборы, которыми не пользуетесь**. Это также касается электроприборов в режиме stand by. Вы сэкономите более 200кВт-ч в год.

7. **Используйте энергосберегающие лампочки** вместо обыкновенных ламп накаливания. Вы сэкономите около 800кВт-ч в год при замене 10 лампочек.

8. **Заботьтесь о сохранении тепла в помещении в холодное время года**. Если вы не имеете возможности поставить деревянные стеклопакеты, то утеплите окна другими способами.

9. **Принимайте короткий душ вместо ванны.** Это сэкономит тысячи литров воды в год. Для ванны требуется 140-160 л воды, для душа - только 30-50л.

10. **Выключайте кран, когда чистите зубы.** За минуту из полностью открытого крана вытекает 12-20 литров воды.

11. **Проводите раздельный сбор мусора.** Выбрасывайте пластик, стекло, макулатуру и ветошь в специализированные контейнеры.

12. **Покупайте товары местного производства.** Этим вы не только поддержите производителя в своей стране, но и сделаете свой вклад в дело борьбы с изменением климата. Ведь чем дальше расстояние на которое транспортируется товар, тем больше парниковых газов выбрасывается при сжигании топлива на транспортировку.

13. **Не выбрасывайте добротные старые вещи,** которые ещё могли бы послужить. Лучше отдайте их тем, кто в них нуждается.

14. **Сократите потребление красного мяса до двух раз в неделю.** Этим вы не только разгрузите свой организм, но и повлияете на уменьшение выделения метана, который является одним из основных парниковых газов.

15. **При выборе товаров бытовой химии обращайте внимание на химические компоненты в составах аэрозолей и стиральных порошков.** Они могут содержать опасные вещества, вызывающие раздражение кожи, воспаление слизистых оболочек глаз и носа, затруднение дыхания, кашель, приступы удушья, головную боль, увеличивают риск аллергии и даже раковых заболеваний.

bresteco.by

ЗА СВАБОДУ І ЗЯМЛЮ

ЛАГІШЫНСКІ ЗЯМЕЛЬНЫ БУНТ 1874-1876

Першае пісьмовае ўпамінанне аб Лагішыне адносіцца да 1552 года, калі пасяленне згадваецца ў "Пісцовай кнізе Пінскага княства", як "востраў на Лагішыншчыне" Берасцейскага ваяводства ВКЛ.

Мястэчка мела свой герб "Воўк на ласіных нагах" (гэты ж герб і зараз).

Кароль Уладзіслаў IV у 1643 годзе дае мястэчку Лагішын Магдэбургскае права з усімі вольнасцямі, якімі карысталіся многія гарады ВКЛ.

Граматай былі вызначаныя і зямельныя ўладанні мястэчка. Лагішынскія мяшчане ў вечным валоданні мелі пашы (землі тыя – пясок сярод балота) з невялікай платай у каралеўскую казну (дарэчы, гэты прывілей быў адным з нямногіх на тэрыторыі ВКЛ).

Аднак, ужо па другім падзеле Рэчы Паспалітай (1793) Лагішын быў пазбаўлены гарадскіх правоў. Зямлю, праўда, пакуль не кранулі. А праз амаль 30 гадоў, у 1828 годзе расійскія ўлады ўсё ж пацвердзілі зямельныя правы мяшчан, атрыманыя імі раней.

У гэты час у 400 дамах Лагішына пражывалі каля 2800 жыхароў. Дзейнічаў касцёл (пабудаваны яшчэ ў 1634). Пры ім была ўтвораная езуіцкая місія, пры якой узнік бясплатны шпіталь і аптэка. Меліся гандлёвыя рады. Ладзіліся 2 двухтыднёвыя гадавыя кірмашы.

Крыху пазней у Лагішыне была створаная і яўрэйская малітоўная школа.

У прыгарадзе дзейнічаў ветраны млын, працавала маслабойня, скураны цэх. Па Ясельдзе зімою і летам ездзілі да Гарадзішча. У Ясельдзе лавілі рыбу, у лясах збіралі грыбы і ягады, палявалі (дзічыны было шмат).

У верасні 1771 году праз Лагішын праходзіў Аляксандр Сувораў, як прыбыў у наш край па загадзе расейскай імператрыцы Кацярыны II для падаўлення канфедэратаў. У гэты час Расея і Прусія выступілі з праектам ураўнання у правах хрысціян-некатолікаў з каталікамі. Але гэтаму знайшліся праціўнікі, якія стварылі канфедэрацыю. Гэта не спадабалася Кацярыне II і яна сілай свайго войска разграміла барскіх канфедэратаў, што садзейнічала першаму падзелу (1772) Рэчы Паспалітай.

У 1772 годзе ў Лагішыне пачалі будаваць Прачысценскую царкву (грэка-каталіцкую). Дарэчы, яна згарэла ў 1842 годзе, а на месцы пажарышча паставілі капліцу.

Пасля III падзелу Рэчы Паспалітай (1795) раптам 2260 жыхароў Лагішыну (з 2800) "прымаюць" праваслаўе. Дакладней, усё гэта было па змушэнню. Але каталікі ўпарта адстойваюць свае рэлігійныя традыцыі. Касцёл расейскія ўлады зачынілі толькі ў 1863 годзе, а дакладней, перадалі яго праваслаўнай царкве.

У апошняй чвэрці XIX стагоддзя Лагішын становіцца вядомы амаль ва ўсёй Расеі і замежжы ў сувязі з так званай "Лагішынскай справай". Аб гэтым тады пісала і расейская, і замежная прэса.

Памятаеце аб той зямельнай Грамаце, якую пазней пацвердзілі расейскія ўлады? І вось, у 1865 годзе менскі губернатар Токараў пры дапамозе начальніка менскай губернскай люстрацыйнай камісіі забіраюць лагішынскія пашы, а гэта 131 валока (2755 га), у казну.

А праз амаль 10 гадоў было аддадзена распараджэнне, якое давала права губернатару Токараву "за заслугі" усе пашы выкупіць за 14 тысяч рублёў, з выплатай на працягу 20 гадоў.

Аднак лагішынскія сяляне аддаваць зямлю не збіраліся.

Пачалі ва ўсе інстанцыі накіроўваць скаргі, у тым ліку і губернатару. Аднак адказу не было.

І толькі ў 1874 годзе ўлады паведамілі, што ў сувязі з рашэннем "справы", зямлю яны чапаць не маюць права. А тут і сеяць трэба! І ўборка не за гарамі! Узнікла незадаволенасць, якая перарасла ў гвалт. Пралілася кроў.

Тады ўлады накіроўваюць у Лагішын з Пінска 50 супрацоўнікаў паліцыі, узброеных і на конях. Аднак яны не здолелі ўціхамірыць бунт. Бунтавалі больш тысячы лагішынцаў.

Пачалося следства. Паведамілі губернатару Токараву.

У 1875 годзе Міністэрства унутраных спраў дасылае ў Лагішын генерала Лашкарова на чале двух батальёнаў пяхоты і з сотняй казакоў.

З кроўю, але бунт задушылі. Тры дні усіх лагішынцаў білі розгамі. Пяць галоўных завадатараў этапам саслалі ў Сібір. 20 чалавек асудзілі на 12 год катаргі. Мяшчанам прысудзілі выплаціць у казну больш 5 тысяч рублёў кантрыбуцыі.

Сучасны герб Лагішына

Аднак мяшчане не здаюцца. Наймаюць адваката і накіроўваюць скаргі ў Пецярбург. Акрамя гэтага, у мяшчан быў і пакравіцель, нехта Уладзіслаў Галенскі. Было гэта ў 1875 годзе.

А 23 красавіка 1876 году купчая губернатара Токарава была адмененая і ўсе старажытныя правы лагішынцаў былі пацверджаныя.

Аднак пройдзе яшчэ не адзін год, пакуль з катаргі і Сібіры вернуцца завадатары бунту. Вінаватыя, праўда, таксама былі пакараныя: губернатар Токараў і генерал Лашкароў былі вызваленыя ад службы бяз права працы на дзяржаўнай службе.

Лагішынцам вярнулі іх землі, выплаты ў казну і матэрыяльныя страты на вядзенне судовых спраў.

І гэтымі землямі лагішынцы карысталіся да сярэдзіны XX стагоддзя, да калектывізацыі.

reha.of.by

НОВЫ ГОД - НЕ «ПО ВЕЛЕНИЮ ПЕТРА»

Беларусы святкуюць Новы год з 1387 года. А калі дзень 1 студзеня стаў лічыцца першым днём новага году?

Вядома, што ў старажытных земляробскіх супольнасцях год пачынаўся ў сакавіку з новым цыклам работы ў полі. У візантыйскай традыцыі прынята было пачынаць год з верасня. «Гэта ішло ад даўніх грэцкіх і малаазійскіх культур, — тлумачыць гісторык Алег Дзярновіч. — Традыцыя ж лічыць год ад 1 студзеня пайшла з Старажытнага Рыму».

Запачаткаваў яе не хто іншы, як Юлій Цэзар, які стаў у Рыме не толькі імператарам, але і вярхоўным жрацом. Рэфармуючы каляндар, ён перанёс пачатак года з сакавіка на студзень — месяц, прысвечаны богу Януарыю.

Гэта паганскае боства часу, пачатку і канца мела ва ўяўленні рымлянаў два аблічча. Януарый нібыта і аглядаўся на мінулы год, і глядзеў у будучыню.

Рымскі каляндар пашыраўся па свеце спачатку разам з рымскімі легіёнамі, пасля — з рымскай каталіцкай Царквой.

З Рыму ідзе і адна з традыцый святкаваць пачатак новага года. Казус, які паслужыў прычынай для гэтага, быў звязаны з канцом свету.

Людзі чакалі, што з надыходам 1000 года нашай эры вырвецца на волю біблейская пачвара Левіяфан і скончацца зямныя часы. Аднак прабіла поўнач — і катастрофы не адбылося. Роспач у Рыме змянілася на ўсеагульную радасць і святкаванне.

У першы дзень Новага года Папа Сільвестр II упершыню сказаў прамову urbi et orbi — «гораду і свету». З таго часу яна стала традыцыйнай.

Народ у масе сваёй да часу ставіўся менш пільна: гістарычная памяць вялікай часткі насельніцтва не сягала далей таго, што памятаў дзед ці прадзед — далей былі легендарныя часы.

«На беларускую зямлю традыцыя пачынаць год ад 1 студзеня прыйшла разам з пераходам у каталіцтва панучай дынастыі ды масавым хрышчэннем насельніцтва», - кажа Алег Дзярновіч.

Гэта мог быць Ягайлаў хрост 1387-га, калі вялікі князь, выконваючы абавязальніцтвы, узятыя на сябе падчас Крэўскай уніі, пераводзіў Літву з паганства ў хрысціянства рымскага абраду.

«Хаця, - дадае Алег Дзярновіч, - да XVI ст. працягвала існаваць і традыцыя візантыйскага летазлічэння, калі Новы год пачынаўся з 1 верасня. Але можна сказаць, што ў Беларусь сучасны каляндар прыйшоў 625 гадоў таму».

Паводле: nn.by

ДАРЭЧЫ

Прадаю вясельныя сукенкі. Памеры - 44, 46, 48, 50, 52, 54. Няма сілаў больш чакаць! Люся.

***

Праблема людзей, якія лічаць, што беларусы, расейцы ды ўкраінцы — адзін народ, у тым, што яны не могуць гэтага сказаць ані па-беларуску, ані па-ўкраінску.

***

На лекцыі па тэме «Здаровы лад жыцця».

Лектар: «Наша дзяржава змагаецца з курэннем, яна падымае кошты на цыгарэты, робячы іх меней даступнымі!».

З аўдыторыі: «І з алкагалізмам яна гэтак жа змагаецца?».

Лектар: «Ну так!».

З аўдыторыі (цішэй і задуменней): «І з прадуктамі...».

***

Ідзе ўрок. Настаўнік правярае хатняе заданне:

- Пеця, ты чаму не зрабіў урокі?
- Нагу вывіхнуў.
- Садзіся, два. Вася, а ты чаму не гатовы?
- Бабуля захварэла.
- Садзіся, два. Вовачка, а ты чаму не зрабіў?
- Брат з зоны вярнуўся.
- Няма чаго мяне братам палохаць, садзіся тры.

***

- Учора з бацькамі сваёй дзяўчыны пазнаёміўся!
- Ну, і як?
- Прынялі, як роднага сына. Бацька нават рэмня даў!

***

Бабуля, прыйшоўшы ў міліцыю, каб апазнаць мужчыну, які яе абрабаваў, ткнула пальцам у партрэт прэзідэнта.

***

Дзяўчына заходзіць у кабінет тэрапеўта:

— Доктар, у мяне баліць галава!

— А я ні на што і не прэтэндую…

***

- Чаго не спаў – не давалі?
- Калі бы мне не давалі – я бы спаў…

***

Муж з жонкай прыязджаюць у перапоўнены санаторый. Яго з цяжкасцямі пасяляюць у мужчынскі блок, а яе – у жаночы. Праз некалькі дзён мужу не хапае цярплівасці. Ну, ён і просіць жонку пабыць з ім на прыродзе ўвечар. Карацей, знайшлі яны кусты, і ў самы разгар працэсу з'яўляецца вартаўнік.

- Ну што, штраф заплацім або пратакол складзем?
- Штраф, вядома!
- Тады з цябе тысяча а з яе пяць!
- Ой а чаму такая дыскрымінацыя?
- Ды цябе я першы раз тут бачу, а яе ўжо ў пяты раз!

***

У паліклініцы:

- Вы карысталіся прэзерватывам пры апошнім палавым кантакце?
- Доктар, чаму вы так злавесна вымавілі "апошнім"?

***

У Беларусі не варта казаць «ідзіце ў задніцу». Варта казаць «усім заставацца на сваіх месцах!».

***

Звычайна паркур у Беларусі пачынаецца з крыкаў «АМАП!»

Паважаная кампанія «Лагітэч»! Перамясціце на вашых клавіятурах літару Ю далей ад літары Б, а літару З далей ад Х! Загадзя дзякуй.

Подпіс: Юля Зуева.

***

- Я перадумаў, я не буду гэта купляць.
- Але я ўжо выбіла чэк!
- Дык забіце яго назад!!!

Матуля прыводзіць сваю 18-гадовую дачку да лекара:

-Доктар, маю дачку пастаянна цягне есці салёнае.

Лекар агледзеў дзяўчыну і кажа:

-Ваша дачка цяжарная, на пятым месяцы…

-Ды вы што, доктар, мая дачка - цаца, яна ніколі не была з мужчынам! Праўда, любая?!

-Нават не цалавалася ні разу!!! – кажа дачка.

Доктар моўчкі падыходзіць да акна і пачынае пільна глядзець удалечыню. Праходзіць 5 хвілін.

-Доктар, нешта не так? – пытае маці.

-Не, не. Проста ў такіх выпадках узыходзіць яркая зорка і тры вяшчуны спускаюцца з гары. Вось стаю, чакаю…

***

У бібліятэцы, каб атрымаць літаратуру, трэба запоўніць "чытацкае патрабаванне" – адмысловую форму, куды ўпісваюцца аўтар, назва, шыфры і г.д.

Падыходзіць да бібліятэкаркі бландынка, просіць нейкі падручнік. Тая ёй адказвае:

- Мне трэба патрабаванне.

Бландынка, крыху падумаўшы, выдае:

- Ну, дык я ПАТРАБУЮ!

***

Тыя, хто дастаткова разумны, каб не лезці ў палітыку, потым церпяць ад таго, што імі кіруюць ідыёты.

***

Гутараць дзве бландынкі.

- У мяне ўчора быў выдатны сэкс. Нам абодвум так спадабалася, што мы паўтарылі ўсё некалькі разоў!
- І хто гэта быў?
- Не прымай мяне за дурніцу. Калі я і скажу аб ім каму-небудзь, то ўжо ніяк не жонцы гэтага хлопца!

***

На сайце падчас канферэнцыі пытанне лекару:

- Маю двух сталых палавых партнёраў. Ад аднаго з іх жадаю зацяжарыць. Як засцерагацца ад другога? (прэзерватывы не падыходзяць).
- Адмовіцца ад кантактаў з другім партнёрам.
- Здзекваецеся?! Не магу – звольняць!

***

На курсах падрыхтоўкі да інстытута, выкладчык:

- Вырашым задачу. На нітцы вісіць брусок. Куля прабівае яго наскрозь і ляціць далей, страціўшы палову хуткасці. Знайдзіце вугал фі, на які адхіліўся брусок.

Дзяўчына з першай парты:

- А у вас ёсць задачы пра вавёрачак і арэшкі?

Выкладчык:

- Вядома. На нітцы вісіць вавёрачка…

***

Фразу аб тым, што мужыкі жадаюць ад жанчын толькі аднаго, часцей за ўсё паўтараюць тыя жанчыны, ад якіх мужыкам і гэта адно, шчыра кажучы, не вельмі трэба.

***

- А чаму ў цябе ў вучэбным класе ўсе сістэмныя блокі пад сталамі стаць?
- А мне падабаецца назіраць, як студэнткі USB-порт шукаюць.

- Дарагі, я табе катлетак да гарэлачкі насмажыла. Будзеш?
- Вядома, дарагая. Я толькі з-за іх і прыйшоў.
- Як? А з-за мяне?
- Ну, вядома, з-за цябе, родная… Ты ж абяцала катлетак насмажыць!

***

- Прабачце, вы б не маглі выдыхаць дым у іншы бок?
- Калі бы я мог выдыхаць дым у іншы бок, я бы выступаў у цырку.

***

Увосень у сауны горада паступае тое, што ўлетку не паступіла ў ВНУ.

***

Спыняе міліцыянт машыну з бландынкай за рулём.

- Вашы правы, калі ласка.
- Чаго?
- Правы, калі ласка.
- А што такое правы?
- Гэта такая штучка з вашым фотаздымкам.
- Аааа. (Капаецца ў сваёй сумачцы. Дастае люстрачка).
- Калі ласка.

Міліцыянт глядзіць у люстрачка:

- Ну, што ж вы адразу не сказалі, што вы міліцыянт.

***

Бландынка на сумоўі:

- Вы ў школе якую мову вывучалі?
- У трыццатай.

***

– Куме, а знаєте, не всі москалі такі погані...

– Та невже? Назви хоч одного хорошого!

– Ну, наприклад, Жерар Депардьє…

***

Мама прыехала на вячэру да свайго сына Сашы, які жыў у адной кватэры з суседкай Вікай.

За вячэрай мама маўчала, адзначыўшы пра сябе прыгажосць суседкі. Яна раней падазравала наяўнасць сувязі паміж гэтай парачкай, і гэты факт толькі ўзмацніў яе цікаўнасць. Назіраючы пасля вячэры за іх зносінамі, мама задумалася, ці ёсць нешта большае паміж Сашай і яго суседкай, чым яна ўбачыла.

Здагадаўшыся пра думкі мамы, Саша катэгарычна заявіў: "Я ведаю, пра што ты думаеш, але запэўніваю цябе, мы з Вікай толькі суседзі".

Праз тыдзень Віка звярнулася да Сашы:

- Пасля таго, як у нас вячэрала твая мама, я не магу знайсці срэбную цукарніцу. Спадзяюся, гэта не мама яе ўзяла?
- Я не думаю, але я напішу ёй e-mail.

І ён сеў, і напісаў:

"Дарагая мама, я не хачу сказаць, што ты ЎЗЯЛА цукарніцу, я таксама не кажу, што ты НЕ БРАЛА яе. Проста факт застаецца фактам – пасля твайго прыходу срэбная цукарніца знікла. З любоўю, Саша".

Праз некалькі дзён ён атрымаў адказ ад мамы:

"Сынок, я не кажу, што ты СПІШ з Вікай, я таксама не сказала, што ты НЕ СПІШ з ёй. Але факт ёсць факт: калі б Віка спала ў СВАІМ ложку, яна даўно знайшла б там цукарніцу. З любоўю, мама".

***

- А кім ты працуеш?
- Ну, у мяне вельмі старажытная прафесія!
- Ты прэзідэнт Беларусі?

***

Ад безвыходнасці ў Берасці скінхэды разграмілі пункт прыёму каляровых металаў.

Дзедзіч ІНФАРМАЦЫЙНА-АНАЛІТЫЧНЫ БЮЛЕТЭНЬ
• **Заснавальнік:** ініцыятыўная група моладзі
• **Распаўсюджваецца бясплатна**
• **Падпісана ў друк** 26.01.2013 года у 18-00
• **Папера** афсетная, фармат А4, 1,5 ул.-друк. аркуша,
• **Гарнітура** Helios
• Надрукавана на памнажальнай тэхніцы сябраў рэдакцыі
Галоўны рэдактар: Дзмітрый ШЫМАНСКІ.
Рэдакцыйная калегія: Ю. Мікалаева, А. Каховіч, П. Дайлід, У. Красько, А. Трус. **Адказны за выпуск:** Вольга ЯРАМЧУК.
• **Кантактныя тэлефоны: (029) 660-57-41, (029) 724-21-16.**
• **E-mail:** dzedzich@dzedzich.org. **Інтэрнэт:** www.dzedzich.org
• Пры выкарыстанні матэрыялаў бюлетэня спасылкі на крыніцу абавязковыя
• Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў і друкаваць артыкулы для далейшай палемікі
• **Наклад** 299 асобнікаў